

**Кравченко З.**

курсант 1-го курсу ННІ права  
та підготовки фахівців для  
підрозділів Національної поліції

**Король К.**

викладач кафедри ТСП  
Дніпровського державного  
університету внутрішніх справ

## **ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ**

Професійна діяльність працівників поліції характеризується тим, що вона часто включає в себе непередбачені ситуації, які тривають довго і мають інтенсивний вплив негативних факторів навколишнього середовища, й іноді, загрозу для їх власного життя. Такі ситуації називають екстремальними, оскільки вони виходять за рамки звичайних ситуацій і вимагають від особи подолання серйозних труднощів, змушують її витратити всі свої фізичні та психологічні резерви для того, щоб впоратися з ними і виконати службові обов'язки [1].

Психологічна стійкість відіграє важливу роль у збереженні психічного і фізичного здоров'я людини, а також у попередженні розпаду особистості та психологічних порушень, сприяючи внутрішній гармонії.

Психологічна стійкість представляє собою соціально-психологічну якість особистості, що виявляється в її здатності витримувати надзвичайні ситуації без збитку для себе і подолання їх за допомогою методів, які сприяють особистісному розвитку, підвищенню рівня адаптації та соціальної зрілості. Суттєвою є наявність адаптивного потенціалу у особистості, що визначає її здатність подолати важкі життєві обставини [4].

Особливої уваги потребує психологічна стійкість працівників поліції – як своєрідний фундамент професійної готовності до виконання дій в екстремальних умовах службової діяльності. Під психологічною стійкістю розуміється цілісна характеристика особистості, що забезпечує її стійкість до фрустраційного і стресогенного впливу важких ситуацій [3].

У сучасній психологічній науці існують різні погляди на ключовий компонент психологічної стійкості. Деякі дослідники вважають когнітивний компонент основним, інші визнають важливими емоційний та вольовий аспекти (стресостійкість та емоційно-вольова стійкість), або враховують мотиваційні складові. Деякі вчені вважають, що психологічна стійкість включає в себе комплекс якостей, що допомагають особистості витримувати вплив екстремальних факторів.

Недостатній контроль співробітника над своїм емоційним станом і діями може призвести до негативних наслідків як для самого співробітника, так і для його оточення. Невміння регулювати власну поведінку знижує здатність особистості адаптуватися до соціальних та психологічних вимог середовища і стає серйозним обмеженням для реалізації її потенціалу [3].

Поліцейські щодня стикаються з різними стресовими ситуаціями, які можуть призвести до втоми, перевтоми, виникнення негативних емоцій та розладів у професійній діяльності. Тому важливо, щоб поліцейські володіли прийомами та методами психологічної саморегуляції. Співробітники, які виявляють більшу стійкість та здатність керувати своїми реакціями на стрес та налаштовуватися на боротьбу зі злочинцями, зазвичай досягають кращих результатів у своїй службовій діяльності.

Залучення поліцейських до навчання та розвитку навичок регулювання психоемоційних станів є вельми важливим завданням. Це допомагає подолати негативний вплив стресових обставин і формувати стійкість особистості поліцейських [1]. Під час професійного навчання можуть використовуватися різні методи, включаючи психодіагностику, тренінги для розвитку пам'яті, уваги та спостережливості, психофізичні тренінги для подолання перешкод, ідеомоторні тренування, а також тренінги для опанування ситуацій, пов'язаних зі страхом, пораненнями та іншими аспектами поліцейської роботи [2].

Доцільність проведення практичних занять і тренінгів з психологічної підготовки виправдана на основі відомої закономірності: особа, яка не вперше опиняється в складних умовах і успішно подолала їх в минулому, має значно більше можливостей впоратися з подібними викликами в майбутньому, ніж та, яка ніколи не була у подібних ситуаціях.

Аналіз помилок та недоліків у виконанні службових обов'язків поліцейськими підкреслює необхідність вдосконалення методів формування психологічної стійкості у майбутніх правоохоронців щодо фруструючих і стресогенних впливів екстремальних ситуацій у професійній сфері.

#### Список використаних джерел:

1. Барко В. І. Напрями вдосконалення професійної психологічної підготовки поліцейських Національної поліції України. *Psychological journal* 4.4 2018 р. 9-18 с.
2. Барко, В. І., Остапович В. П., Барко В. В. Професійна психологічна підготовка поліцейських Національної поліції України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Психологічні науки» 1.2 2018 р. 176-181 с.
3. Євдокімова О. О. Специфіка формування психологічної стійкості у поліцейських у процесі професійної підготовки. 2018 р. 6 с.
4. Швець, Д. В., Бойчук С. С. Психологічна підготовка поліцейських «КОРД»: принципи, сутність та зміст. Особистість, суспільство, закон: тези доп. учасників міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. СП Бочарової (м. Харків, 15 квіт. 2021 р.). Харків: ХНУВС, 2021. С. 212-217, 2021.